

Formulare instrumento[rum]

Köln, 28. Januar 1502

Electio ep[iscop]i sine scrutinio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70749](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70749)

dendi pure libere et simpliciter omnibus melioribus modo via iure causa esse forma quibus melius validius et efficacius potuit nobili viro domino. A. prelati et presentanti ac acceptanti omnes et singulos fructus redditus et proventus omnium et singulorum prestimonialium portionum et simplicium beneficiorum que idem dominus. A. habet in civitate. n. de anno natiuitatis. D. cccc. lxx. transferens in eundem. A. omne ius et omnes actiones prefato domino. n. preterea fructuum reddituum et proventus dictorum prestimonialium portionum et simplicium beneficiorum eorumque occasione et in eisdem presentati. Idcirco idem dominus. n. dictis melioribus modo via iure causa et forma presentant suum procuratorem irrevocabilem in rem suam propriam eundem. n. presentem et acceptantem surrogas in locum et in ius suum ad petendum exigendum levandum et recuperandum virtute donationis cessionis et translationis huiusmodi dictos fructus redditus et proventus ac pecunias summas ad quas fructus predictorum prestimonialium portionum ac simplicium beneficiorum ascendunt a quibuscumque arreos datoribus debitoribus cuiuscumque dignitatis status gradus ordinis vel conditionis aut cuiuscumque diocesis existat. necnon a quibuscumque alijs quod nomine dicti domini. n. habuerunt receperunt levauerunt predictos fructus redditus et proventus eorundem prestimonialium portionum et simplicium beneficiorum. Et specialiter. A. A. ac alijs quibuscumque quod eisdem fructus receperunt levauerunt et habuerunt de receptis quocumque habitis et levatis soluent. quitandum et literandum sine quacumque quantitate ac pacto de ulterius non petendo soluta faciendum et dandum. Et si necesse fuerit etc. Et generaliter omnia alia et singula faciendum dicendum et exercendum que presentati dicto. n. in premissis necessaria fuerint seu quolibet opportuna. Et quod ipsemet dominus. n. donator ante donationem et cessionem huiusmodi facere poterat et debebat et quod verus et legitimus procurator in rem suam propriam facere potest et debet. Pro misit insuper idem dominus. n. donator michi notario publico infrascripto tanquam publice persone solemniter stipulanti et recipienti vice et nomine omnium et singulorum quorum interest intererit aut interesse poterit quolibet in futurum dictas donationem cessionem ac omnia et singula supradicta ratas et rata ac firmas et firmam tenere et inviolabiliter observare nec contra ea facere dicere vel venire pro se vel alium seu alios directe vel indirecte quovismodolibet colore vel ingenio tam de iure quam facto propter quod defectus donationis et cessionis huiusmodi possit seu valeat quolibet impediri sub omnium et singulorum bonorum suorum mobilium et immobilium presentium et futurorum obligationem. et hypothecam. Super quibus omnibus et singulis premissis idem. n. petijt a me notario publico etc. unum vel plura etc.

De electione

¶ Electio episcopi sine scrutinio.

In nomine sancte et individue trinitatis patris et filii et spiritus sancti amen. Haverinyniuersti et singuli presbiteri publicum instrumentum inspecturi quod cum de anno a natiuitate domini. D. cccc. lxxvi. Indictione nona die xx. quarta mensis. n. Pontificatus etc. Sanctissimi etc. Ecclesia. A. pastoris solacio careisset et vacaret atque destituta esset pro obitu bone memorie. A. dicte ecclesie dum in humanis viveret episcopi et pastoris sicut domino placuit vita sancti eiusque

De electione

corpe honeste et debite ecclesiastice sepulture tradito et obsequijs et nouel
na factis ut moris est venerabiles et circumspecti viri domini decanus. R. et ca
nonici dicte ecclesie que tunc presentes erant in capella beate Marie virginis con
gregati ad videndum inter se per quem modum et via sanctius et honestius ad ele
ctionem episcopi seu etiam pastoris procedere possent. Tandem ad tertiam diem prom
ptoriam per decanum et canonicos predictos vocatis omnibus et singulis ipsius ec
clesie canonicis et alijs qui electioni faciende de futuro episcopo et pastore porue
runt et debuerunt poterant et debebant commode interesse debita die ad eligē
dum prefata adueniente et missa de sancto spiritu celebrata et oratione deuota per
fusa ad dominum. decanus canonicis et persone dicte ecclesie que tunc presentes erant pote
rant et debebant electioni de futuro episcopo et pastore ipsius ecclesie interesse.
Ad sonum campanarum in capello eiusdem ecclesie ad electionem predictam faciendam cap
tulariter congregati in unum et capitulum facientes tunc decanus ipsius ecclesie
tanquam caput post episcopum surgens allocutus est alios dominos de capello in generalit
dices. Venerabiles et honorabiles domini ac fratres in christo charissimum et deu
uotum gratia sancti spiritus nobiscum assistat et cedat nobis posse id debite pagel
re propter quod in eodem spiritu sumus hic congregati fratres et domini mei prestan
tissimi vos scitis quod pro electione futuri episcopi nostri et pastoris sumus hic con
gregati. vos rogo et in visceribus Iesu christi hortor quatenus dimissa af
fectione propria cor eleuatum habeatis ad dominum quilibet vestrum in seipso eligat me
liorem et probiorē quem in conscientia sua sciet in episcopum et pastorem nostrum et ec
clesie nostre. Hodie dato interuallo venerabilis et circumspectus vir do
minus. R. archidiaconus ipsius ecclesie maior in ecclesia post decanum surre
xit et dixit. Venerabilis domine decane vobis tanquam superior incumbit ac in con
scientia vestra solum respectum habere ad dominum quod eligatis unum quem scitis
meliozem et vtiliozem ad regimen ecclesie nostre in episcopum et pastorem nostrum.
Tunc prefatus dominus decanus signaculo crucis sancte se muniens ait.
In conscientia nostra habendo solum respectum ad deum per meliorem et vtiliozem
et puido viro quem sciam ad regimen ecclesie nostre eligo in episcopum nostrum et
pastorem venerabilem et circumspectum virum dominum meum archidiaconum no
strum hic presentem virum de magno et potenti ac nobili genere. precreatum vtri
usque iuris doctorem mitem ac quietum et pacis zelatorem deum et ecclesiam omnia
tem humilem piū dulcem et mansuetum solitariū magnum et in ecclesiensi
gocis defensozem charitativū et bonum iusticiarium in xxxij. vel circiter
sue etatis anno constitutum pulchrum elegantis compositionis ac bone et sancte
vite et honeste conversationis ac elemosynarium magnum erantem in spiri
tualibus et temporalibus plurimum circumspectum de legitimo matrimonio pro
creatum ac affabilem amicum bonum et misericordem existentem paremque com
munioni fidelium. Postea vero surrexit venerabilis et circumspectus vir
dominus. R. scholasticus dicte ecclesie et dixit. Venerabilis domine decane
ne bene et vtiliter ac fructuose in conscientia vestra elegistis electionem vestram
quatenus in me est approbo illam laudo et firmo. et in conscientia mea prefatus
dominum archidiaconum electum per vos in episcopum et pastorem nostrum eligo. Le
teris alij domini canonici et persone dicte ecclesie electionem huiusmodi confirmantes vna
nimiter nemine ex ipsis discrepante in spiritu sancto prefatum dominum archidiacono
num in episcopum et pastorem suum et ecclesie sue predictae eligerunt. Quae sic electio

Folium LXIII

ne in spūsancto facta & celebrata p̄fati dñi decanus scholasticus alijs cano-
nici & p̄sone dicte eccleie q̄ tunc p̄ntes erant & elegerāt accesserūt ad dictuz
electū & q̄suerunt ab eo si electōi h̄mōi de se in spūsancto facte p̄sentiebat.
Qui r̄ndit humilr. electōi de me licz imerito in spūsancto facte nō possum
nec volo p̄tradere eā in dei patris & filij & spūsancti noie accepto eamq̄
gratā & ratā habeo. Tūc p̄fati dñi decanus & alijs canonici & p̄sone eligend̄
tes nimio p̄re gaudio de r̄nsione dicti dñi electi gaudentes et exultātes cū
dem dñm electū cantātes alra deuorac̄ voce canticū iocūditatis & leticie
Te deū laudamus dicte eccleie & aliaz eccleiaz dicte ciuitatis. A. cāpanis
pulsantibz ad eccleiam. n. duxerūt & ibi orōne facta eidē dño electo obedien-
tiā reuerentiā & honozē impenderūt. De q̄bz oibz & singulis p̄dictis p̄fati
dñi eligētes petierūt fieri p̄ me notariū infra scriptū vnū vel plura publicā
seu publica instrumētū & instrumēta. Acta fuerūt hec. n. Sub sigillo cap̄
pituli ipsius eccleie in eccleia p̄dicta Sub anno 2c. In dictōe die mense q̄bz
supra 2c. P̄ntibz ibidē. A. b. c. 2c. canonicis dicte eccleie testibz 2c.

¶ Electio episcopi per viam scrutinij.

In noie dñi amē. Nouerint vniuersi & singuli p̄ns publicū instrumētuz
inspecturi. q̄ cū anno dñi 2c. vt sup̄. eccleia. n. pastoris solacio careret et
vacaret atq̄ destituta eēt p̄ obitū bone memorie 2c. Capitularit̄ p̄gre-
gati in vnū in caplin faciētes dicit̄ dñs decanus ipsius eccleie tanq̄ caput
post ep̄m surgēs allocutus ē alios dños de caplo in generali dicit̄. Vene-
rabiles & honorabiles dñi ac fratres in xpo charissimi vos scitis quanta
incōmoda & dāna passi sum⁹ a tpe obitus bone memorie. A. ep̄i & pasto-
ris nr̄i ad euitādū maiora dāna & incōmoda p̄sulo bonū eē si vob videat̄
q̄ nos eligam⁹ viā bonā breuē & cōmodā ac vtilē p̄ quā breuī⁹ possimus
ad electōem ep̄i & pastoris nr̄i puenire. Qui r̄nderūt. placet nobis. ac ip̄s
in vnū puenientibz sup̄ viā h̄mōi eligēda. viā scrutinij cōiter eligēt & publi-
cata illa certos scrutatores eligēt & noiauerūt. q̄ scrutatores iurauerunt
bñ & fideliter referre ea q̄ in scrutinio h̄mōi repererint. Et singulis ip̄s ca-
nonicis h̄mōi p̄mā horā post meridiē ad dandū vota sua in scriptis assi-
gnauerūt. alioqn vltra nō audituris. adueniēte h̄mōi p̄mā post meridiē
hora singuli canonici ipsius eccleie p̄fatis scrutatozibz vota sua in scrip̄s de-
derūt. Qui scrutatores eisdē canonicis dixerūt q̄ statim post vespas dicte
diei eēt in caplo ad audiendū relatōem suā & p̄uidendū eccleie p̄dicte de
futuro pastore. Dicta vero die post vespas expletas p̄fati decanus archi-
dyacon⁹ & canonici ac p̄sone dicte eccleie ad sonū campane in caplo dicte ecc-
lesie puenientes & imbi sedentes capitulariter ad audiendū relatōem dis-
croz scrutatoz. q̄ scrutatores retulerunt ea q̄ p̄ vota p̄dicta reperierūt dis-
centes maiorem & saniozem multoz dñoz de capitulo partē in veneras-
bilē & circūspectū virum dñm. A. decanū dicte eccleie p̄sentire & illa maioz
et sanioz pars illū eligebar in ep̄m & pastozē dicte eccleie. que q̄dem relatio
grata & accepta fuit & dictū dñm decanū cōiter eligerūt in ep̄m & pastozem
eccleie p̄libare. Et ostenso eidē dño electo decreto sue electōnis h̄mōi ratā
habuit atq̄ gratā. Tunc p̄fati dñi archidyaconus alijs canonici & p̄sone
ne dicte ecclesie nimio p̄re gaudio 2c.